

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antiquae Lectionis Tomus ...

In Qvo XVI. Antiqua Monvmenta Ad Historiam Mediae Aetatis Illvstrandam,
Nvnqvam Edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1601

De Conflictv Cvm Ratiponensibus habito.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64144](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64144)

CIRCA idem tēpus Ratisponenses mortuo Episcopo
Heinricum vnum de nobilissimis fratrum scilicet
nis de VVolferatenhausen, machinante Aduocato
liis æmulis Ducis, eligunt, & in locum illius constitunt.
Quod Dux in iniuriam sui factum compensans, ad dep
tionem eius omnimodis laborabat, & apud Imperator
vt Inuestituram ei negaret, & apud Apostolicum, vt
secrationem eius interdiceret, calumnians electionem
non esse canonicam, fatagebat. Ille verò inter huius
discrimina Metropolitanum suum festinanter adiit, &
secrationem ab eo suscipiens nuncium Apostolicum
uenit, reuersusque se & ciuitatem & omnes ad rebell
præparat. Dux ergo cū huiusmodi detractionibus
auellere non posset, ad aliud animum intendit. Sine
Bauariam ingreditur, ciuitatis suburbia, & oīa Ecclesia
ritoria incendio & vastatione peragrauit, Castrū quoq;
scopi Tonstauphē ex improviso superueniēs arripuit, &
custodiendum cōmisit; Quos Burgeneses duris congreg
sepius inquietabānt, aliquādo obsidebāt, accessum & re
sum eis interdū per insidias impediēbant. Deficiente
aliquādo aōna, Dux ipse collecto milite victualia circū
qua; collecta illis apportabat, & sic tota illa prouincia
tis malis subiacebat. Interea his malis & aliud nō min
crabile in superiori Bauaria assurrexit. Quadam enim
dum Dux per fines Comitis Ottonis de VVolferaten
sen transitum fecisset, ille in ultionem Episcopi patri
tam subito, & inopinatē eum superuenit, vt nisi vnus de
de equo, in quo sedit, procidisset, & suū pro illius dom
substituisset, inermem vita priuasset. Vnde & ille in esp
do

domini fugere tentans comprehensus, & multis vulneribus affectus captiuus abducitur. Quapropter Dux collecto milite circa Purificationem sanctæ Mariæ fines illius inuadit, omnia inter montana deuastat, castrum Homeras obsidet & expugnatum incendit. Ad VVolferatenhausen verò propter sanctum Quadragesimæ tempus, quod imminabat, diuertere noluit, sed assumpto Gvelfone fratre suo, qui eo tempore milites transalpinas in partes illas militiæ gratia adduxit, ad ciuitatem vsq; reuertitur, & suos quamdiu iam in castro Tunistouphen multis malis coarctati vexabantur, inde abduxit, & castrum igne succendit. Sed quia Gvelfonis mentionem habuimus, non incongruum videtur, si aliquid de his quæ & ipse circa eadem tempora in transalpinis partibus egit, huic assertioni inseramus.

Igitur Gvelfo sub annis adolescentiæ suæ, mediante fratre suo Heinrico Duce filiam Gotefridi, ditissimi Palatini de Caluue Outam nomine accepit vxorem. Vnde & omnia quæ illius erant, tam beneficia quam patrimonialia obtinuit. Albertus igitur Comes, fratruelis eiusdem Palatini, videns omnem suam spem, quam in morte patris posuerat, frustrari, de iniusta eum diuisione calumnians hæreditatis, ac medietatem omnium ad se hæreditario iure spectare proclamans, castrum Caluue dolo subripuit, & milites in eo locauit. Deinde in breui post milites Gvelfonis in villa Gindeluingen quadam nocte ex improviso superueniens aliis ex eis captis, aliis in fugam conuersis, omnibus prænetam in armis, quam in equitaturis penitus ^{*destitutam} ^{vel destituta.} villam succendit, ac prædam ad castrum suum VVartinberg adduxit. Dux ergo collecto milite sine mora idem castrum obsedit, & machinas nihilominus adduci & præparari præcepit. Albertus vero Fridericum & Conradum Duces auxiliij gratia adiit, eisq; de allodio suo villam cum

Bb mini-

CCCLXV
SII
omg. m.
SIV
24

ministerialibus ac aliis appenditiis eius, vt Gvvelfonem obsidione propellerent, contradidit. Illi autem dum redimendum castrum collecta manu militum properant, Gvvelf impetum eorum præueniens, castrum armamentis, machinis quoq; adhibitis circumqua; impugnat, laboriosè captum præda sua recepta, & militib. ibidem peritis captiuis abductis igne castrum succendit. Eius quoq; tempestate Cunradus Dux de Zaringen auunculus vxoris Stouueburgh castrum Gvvelfonis obsedit, sed iutorio Lotharij Imperatoris infecto negotio recessit. Illa & aliud castrum Levvstein, præfati Comitis scilicet, quod inexpugnabile cunctis videbatur, artificiosa consensione Gvvelfo expugnat, aliquotque de suis amissis, quibus vero quos ibidem repererat, captiuatis incendio destruat. Post procedente tempore cum etiam Caluocastellum, quod idè Comes ei dolosè surripuerat, collecta multitudo obsidere voluit. Ille se in extremo discrimine positum, nullumquæ refugium nullum solatium se ulterius habere compensans, ad deditiorem venit, ac se ad pedes Ducis humilians, gratiam quam non meruit, inuenit. Dum enim pro solita mansuetudine ac clementia illum eodem castro, ac aliis quibusdam villis in beneficiauit, omnibusque restitutis honorificè dimisit, ac sic composita pace curiaque terræ illius optimatibus ad se confluentibus, prout tota ditioni suæ subiecta quieuit. Sed iam digressionem causa ad inceptum redeamus.

Heinricus igitur Dux finita Paschali hebdomada copiosum exercitum in Bauariam reduxit, vt & castrum supra nominatum stricta obsidione clauderet, & se ab impetu illorum, qui sibi contumaciter comminabatur clauderet. Episcopus enim per totam cognatos & amicos conueniens, hoc agebat, vt Ducem de finibus illis, si

phuseos hostiliter inuaderet, ignominiosè fugarent. Morante igitur in obsidione Duce Episcopus cum Marchione Orientali Leopaldo, seu aliis Comitibus ac totius Bauariæ fortissimis, excepto Palatino, coadunato milite appropinquat, & castro in plano prope Isaram fluuium ponit. Interea Otto Palatinus vir sapientia præditus, cui ad vtramque partem accessus patuit, vtriusque exercitus apparatus cōtemplatur, illisque nostrum copiosiorè esse denunciatis, terrorem incutit; cogitansque quomodo ad bonum pacis perducatur Fridericum Aduocatum cognatū suum promissionibus ac minis circumueniens ad deditiōem hortatur. Ille utpote omnibus suis destitutus, consiliis Palatini adqueuit; & assumpto eo in castra Ducis veniens, & ad pedes eius se humilians, gratiam eius recepit. Quo perpetrato Ottonem quoque generum suum ad deditiōem & satisfactionem, exponens ei miseras suorum, compellit. Qui similiter eius & aliorum suorum consilio cōsentiens, ad deditiōem venire non distulit, ac seipsum cum castro in manus Ducis sub omni humilitate contradidit.

Dux verò prout rigor iustitiæ exigit, illum patriam & omnes terminos Bauariæ quoadusque per eum aduocatur, abiurare coëgit, & sic eum captiuum suis commisit, & ad Raenspurch secū adduci præcepit. Castrum quoque cum omnibus quæ aufertur poterant præter ædificia abstractis, igne succendit. Abducitur ergo vxor illius, quæ & ipsa in castro obsessa fuerat, quam Dux benignè suscipiens & bene consolans, Patri suo Palatino commisit: sicque omnis contumacia Bauariorum, diuina ordinatione, suppressa est. Non multo post compositio quoque inter ipsum & Episcopum fit, & comitatus ille, quem Ecclesia Ratisponensis circa fluuium habet, ab Episcopo ei in beneficio conceditur.

Bb2.

Circa

MCCLXV
SII
m, m,
SIV
24

Circa hæc tempora Imperator in generali Curia
 binberch habita Cunradum & Fridericum Duces in
 uentu Bernardi * Clareuanensis Abbatis in gratiam re-
 pit, ac ita renouata pace expeditionem in Italiam * Ju-
 do indixit. Quam expeditionem Henricus Dux per-
 sturus, Ottonem sæpe dictum Comitem, & alios de Ba-
 ria, quibus initio infestus erat, in gratiam recepit; & stipen-
 dia condigna offerens, ad expeditionem illexit. Simul
 & alios ex vtraq; Prouincia, ita vt per vallem Tridentinam
 mille quingentos milites in Italiam duceret. Cum Im-
 peratore ergo in citeriore Italia Gardam & Garistallum ce-
 pit, quæ in beneficio ab eo suscepit. Ibi Mediolanenses
 Cremonenses diuturnum inter se bellum habentes con-
 Imperatore causam * Werræ exponunt. Cremonenses
 go à Principibus Italiæ hostes iudicantur, proseriptique
 scedunt. quos ipse subsequutus territoria eorum ac villas
 castella destruxit. Indeq; Papiam veniens ciues illor-
 ditione pecuniæ in gratiam suscepit. Ibi & Otto Comes
 VVolferatenhausen vita priuatus occubuit. Bononienses
 quoque & Emilienses supplices Duce interueniente
 cepit. Post vsque ad Thaurinum progrediens, totam ce-
 riorum Italiam sine ferro subegit. Inde ad Pennunum tra-
 ens Imperator Anthonam, Spoletum, cum aliis vrbibus
 castellis vltioris Italiæ in deditionem accepit. Deinde
 contra Rogerium aciem dirigens Campaniam & Apuliam
 peragrauit. Porro Henricus noster per Tusciam ex-
 tū duxit, quam (id est Tusciam) etiã ab Imperatore bene-
 cio obtinuit: Romamq; veniens Summo Pontifici Inno-
 centio vsque ad Imperatorem conductum præbuit. Sa-
 urbia Albæ ciuitatis sibi resistere nitentis expugnauit
 destruxit. Beneuentum cepit, ac Papæ restituit. Im-
 peratori non longè ab Arra cum Summo Pontifice obit.

* leg. Clareual-
 lensis.
 * ita lego. m. f.
 haber. S. do.

* Guerra.

venit, ibiq; castrum quoddam, vbi praesidia Rogerij fuerant, artificiosè valde expugnauit, militesq; in eo repertos & praecipuè Sarracenos patibulo suspendit. Post eiecto de Campania & Apulia Rogerio, Reginaldo vero viro forti ac nobili Ducatu Apuliae commisso de reditu disponunt.

DE REDITU IMPERATORIS ET

eius morte Lotharij.

13.

igitur de Italia per Tridentinam vallem redientes, Imperator morbo correptus in sylua, quae est inter Oenum & Licum, sub vilissima casa, XIII. regni sui anno diem obiit. ac inde per Augustam & Orientalem Franciam in Saxoniam portatus in Monasterio Luther honorificè sepelitur. Dux ergo Henricus gener eius in quibus finibus obierat, Regalia referuauit, vt generali conuentu Principum, qui in proximo Pentecostes Mogunciae conditus fuerat, praesentaret. Quidam autem ex Principibus timentes ne forte in generali Curia Henricus Dux, qui tunc praecipui & nominis & dignitatis in regno fuit, per potentiam praualeret, circa mediam Quadragesimam consilio habito in oppido Rheni Confluentia conuentum celebrant, ibique Conradum fratrem Friderici, de quo supra diximus, praesente Theodovvico Episcopo Cardinali, Regem creant. Et Saxones & Dux Henricus alijq; qui electioni non interfuerant, Regem non legitimè, sed per surreptionem electum calumniabantur. Quibus omnibus in proximo Pentecostes generalis Curia Babinberch indicitur. Quo Saxones omnes simul cum viduata Imperatrice Richinza venientes, vltro se Conrado Regi subdidere. Henricus Dux Regalia seruans aberat, ad quae reddenda in festo Apostolorum Petri & Pauli dies ei Ratisponae, in breui post Augu-

Bb 3 sta

REGANU
SII
um, im,
SIV
24